

Ведення електронного журналу дозволяє зменшити навантаження на викладача. Студент самостійно може знайти тему пропущеного заняття або заняття, за яке отримав незадовільну оцінку, та відпрацювати їх. Крім того, зменшення навантаження відбувається також за рахунок того, що частина документації ведеться в електронному вигляді. Чітка регламентованість внесення оцінок до електронного журналу знижує будь-яку вірогідність помилкового їх введення. Разом з тим, ніхто не має змоги змінити поточну успішність студента, окрім самостійно перескладених незадовільних оцінок та пропусків занять, що забезпечує абсолютну прозорість навчального процесу.

Література

1. Електронний журнал обліку відвідування та успішності студентів Режим доступу <http://anatomy.vnmu.edu.ua/site/content/8>

2. Система комп'ютерного управління університетом / Е.А. Лавров, А.В. Клименко, М.В. Палт, Ю.В. Трубников // МГУ им. М.В. Ломоносова. – М.: ТЕИС, 2005. – 86 с.

3. Електронний журнал E-journal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-journal.com.ua/>

4. Електронний журнал Программний модуль «ПС-Журнал успеваемости Web» [Електронний ресурс] // «Политек-СОФТ программ». – Режим доступу: http://kneu.edu.ua/ua/University/control_center/center_ayy/viddil_avtonomatyzacii_upravlinnja_navchalnym_process

5. Діденко О.В. Електронний журнал обліку успішності слухачів (курсантів, студентів) як засіб раціоналізації навчально-виховного процесу / О.В. Діденко, Д.А. Курп'яненко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – Т. 47, №3.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ У ФАРМАЦІЇ»

Н. О. Ткаченко, В. О. Демченко

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Удосконалення системи фармацевтичної освіти є запорукою стабільного розвитку держави та побудови сучасної стратегії підвищення якості надання фармацевтичної допомоги. Якість освіти, як комплексне поняття, характеризує ефективність даного виду діяльності з різних сторін: розробка стратегії, організація навчального процесу, маркетинг, побудова системи якості та ін. Кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП) вимагає від усіх учасників чіткого усвідомлення мети навчання та нової організації навчального процесу.

Запровадження єдиних національних стандартів за умов відповідності європейській і світовій системі менеджменту якості та міжнародній системі стандартів серії ISO 9000 є основною сучасною стратегією підвищення ефективності вітчизняної освіти та конкурентоздатності ВНЗ. Стандарт ISO 9000 базується на восьми принципах тотального менеджменту якості (TQM) і містить універсальні вимоги до систем якості. Одним із восьми принципів TQM є системний підхід в управлінні якістю навчального процесу.

Основна частина. У Запорізькому державному медичному університеті на кафедрі управління і економіки фармації, медичного і фармацевтичного правознавства забезпечення високої якості вивчення дисципліни «Менеджмент і маркетинг у фармації» здійснюється на основі належного рівня організації навчального процесу, забезпечення висококваліфікованими професорсько-викладацькими кадрами, впровадження нових методів і технологій навчання, підвищення фундаментальної та практичної підготовки, глибокої інтеграції навчального, наукового та інноваційного процесів. Зазначимо, що у ЗДМУ було розроблено і впроваджено систему менеджменту якості (СМЯ) освіти у відповідності до вимог Державного стандарту ДСТУ ISO 9001:2009 на основі міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та отримано сертифікат відповідності.

Внутрішній контроль навчальної діяльності відбувається у відповідності загальним принципам побудови

системи менеджменту якості. У рамках даного підходу уся діяльність представлена у вигляді процесів, чітко визначена їх сукупність, яка необхідна для оптимального функціонування, розвитку і вдосконалення системи, визначено послідовність і взаємодія усіх процесів. Визначено критерії й методи, що гарантують ефективне виконання визначених процесів, управління ними, наявність ресурсів і інформації, яка необхідна для забезпечення дії процесів та їх моніторингу. Проводиться спостереження, оцінка і аналіз процесів, за результатами якого здійснюються заходи, які необхідні для досягнення запланованих результатів і постійного удосконалення процесів.

Стандартом «Засоби діагностики рівня якості вищої освіти» у ЗДМУ встановлено інформаційну базу, на основі якої формуються засоби об'єктивного контролю рівня професійної підготовки спеціалістів; технологію конструювання стандартизованих засобів об'єктивного контролю і технологію використання стандартизованих засобів об'єктивного контролю.

Суттєвим моментом в умовах кредитної технології є проведення поточного контролю знань студентів у ході академічного періоду, який і визначається як один із елементів системи внутрішнього контролю. Крім того, до внутрішнього контролю слід обов'язково віднести підсумковий контроль. При побудові системи і організації внутрішнього контролю спираємося на Типову і Робочу програми з дисципліни, де зазначені форми контролю на кожний навчальний період.

Щоб якісно здійснити перевірку логічних предметних зв'язків, засвоєння основних положень з кожної теми, перевірити навички письмового викладення отриманих знань, під час поточного внутрішнього контролю використовуємо такі форми як співбесіда, письмове опитування з теорії, виступ студента з доповіддю, захист курсової роботи, тощо. Такий підхід розвиває системне засвоєння навчальної дисципліни та творчі здібності студентів. При цьому попередньо здійснюється вхідний контроль знань з

використанням тестових завдань середнього рівня складності.

Для усунення суб'єктивності, а також для збереження незалежності використовуємо тестову форму діагностики у здійсненні підсумкового контролю. Тестові завдання розробляються провідними доцентами кафедри, згідно встановлених стандартів і правил.

Отримані результати поточного і підсумкового контролю використовуємо для аналізу, корегування дій і розробки запобіжних заходів. Наприклад, результати середньої поточної успішності по кожній групі, а отже і по викладачу, можна порівняти з середньою екзаменаційною (модульною) оцінкою. На основі такого порівняння приймаються рішення керівництвом (завідувач кафедри, відповідальний за організаційно-методичне забезпечення) методичного і організаційного характеру.

ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ЯК ПОКАЗНИК ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Л. Я. Федонюк, О. М. Ярема, Х. Ю. Недошитко, Н. Б. Глипка

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Вступ. Навчальний процес у вищих навчальних закладах – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньому або кваліфікаційному рівні відповідно до державних стандартів освіти [1]. Навчальний процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму та орієнтується на формування освіченої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань та професійної майстерності.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку в процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам стандартів вищої освіти та інших нормативних документів, а також забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу [2].

Основна частина. В організації навчального процесу кафедри медичної біології ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України» при оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю, а саме: тестування (усне, письмове, комп'ютерне); структуровані письмові роботи; структурований контроль практичних навичок; усне опитування; усна співбесіда. Серед форм контролю (попередній (вхідний), поточний, підсумковий), які широко використовуються у навчальному процесі кафедри, у 2015–2016 навчальному році запроваджено використання рубіжного контролю [3].

Рубіжний (тематичний) контроль є засобом виявлення рівня засвоєння студентами блоку відповідних тем розділів із дисципліни «Медична біологія». Тематичний контроль проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті тривалістю 2 години, де застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок студентами шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання.

Підсумкове заняття включає виконання студентом індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, вирішення конструктивних завдань, проведен-

ня техніки мікроскопування, а також вирішення тестових завдань, проведення індивідуального усного опитування з відповідних тем розділу дисципліни. Проводиться у письмово-усній формі у три етапи:

1. Письмовий контроль шляхом відповіді на тестові завдання, вирішення конструктивних завдань та/або ситуаційних задач; 2. Виконання практичного завдання шляхом визначення груп крові батьків і дитини, складання генеалогічного родоводу, визначення типу успадкування ознаки, аналізу каріотипу людини, визначення хромосомної хвороби, або ідентифікації збудника за допомогою лупи та/або світлового мікроскопа із подальшим аналізом і оцінюванням структурних особливостей будови паразита та його життєвого циклу; 3. Відповіді на теоретичні питання. Кожному студенту пропонується три питання із відповідних розділів, на які він повинен дати відповідь при усній співбесіді з викладачем.

Студент вважається допущеним до підсумкового заняття, якщо він відвідав усі аудиторні заняття, опанував (зараховано) практичні навички, передбачені в матрикулах.

Форма проведення підсумкового заняття та система оцінювання рівня знань визначені кафедрою та висвітлені у робочій програмі з дисципліни. У навчальному році передбачено проведення двох підсумкових занять.

Висновок. Отже, застосування тематичного (рубіжного) контролю у вигляді підсумкового заняття є показником якості вивчення матеріалу, засвоєння практичних навичок, а також пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студента.

Література

- Конституція України. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37–38, ст. 2004)).
- Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» – Тернопіль. – 2015р. – 36с.